

УДК 378.147.016:784].091.33-027.31

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.17.139-145

ЧУРІКОВА-КУШНІР Ольга Дмитрівна –

кандидат педагогічних наук, професор кафедри музики

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-9166-7008>

e-mail: o.churikova-kushnir@chnu.edu.ua

СОФРОНІЙ Зоя Василівна –

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музики

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-3163-460X>

e-mail: z.sophroniy@chnu.edu.ua

ІННОВАЦІЙНІ ВОКАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ХОРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

**ЧУРІКОВА-КУШНІР Ольга Дмитрівна, СОФРОНІЙ Зоя Василівна. ІННОВАЦІЙНІ
ВОКАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ХОРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

У статті актуалізовано проблему застосування інноваційних вокальних технологій у процес вокально-хорової підготовки здобувачів закладів вищої освіти. У контексті цифрової освіти розкрито способи модернізації традиційних форм вокально-хорової роботи шляхом поєднання їх з сучасними інструментами: гібридними формами навчання, тренувальними треками, візуалізаторами звуку, інтерактивними освітніми платформами, які сприяють індивідуалізації навчального процесу, покращують точність інтонування, розвивають слуховий самоконтроль, стимулюють самостійність та самоорганізацію здобувачів.

Ключові слова: вокально-хорова підготовка, інноваційні технології, цифрове хорове середовище, гібридне навчання, тренувальні треки, мистецька освіта, хорове виконавство, цифрові платформи.

**CHURIKOVA-KUSHNIR Olga Dmytrivna, SOFRONII Zoia Vasylivna. INNOVATIVE VOCAL
TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL CHORAL ENVIRONMENT**

The article highlights the issue of applying innovative vocal technologies in the process of vocal and choral training of students in higher education institutions. The purpose of the study is to explore the possibilities of applying innovative vocal technologies and digital teaching aids in the educational choral environment and to analyse their impact on the quality of vocal and choral training of future specialists. To achieve the aim of the study, a set of theoretical (analysis, synthesis, logical generalisation, classification, comparison) and empirical (observation of the educational process in choral groups, questionnaires and interviews with teachers and students) methods were used.

The results of the study reveal ways to modernise traditional forms of vocal and choral work by combining them with modern tools: hybrid forms of learning, training tracks, sound visualisations, interactive educational platforms. It has been established that such tools contribute to the individualisation of the learning process, improve intonation accuracy, develop auditory self-control, and stimulate independence and self-organisation among students.

It is argued that innovative vocal technologies are not only a technical addition to the educational process, but also a methodological basis for modernising the content of vocal and choral training for students. It is noted that the effectiveness of the innovative approach depends on the combination of technical means with traditional forms of vocal and choral work. At the same time, a number of existing shortcomings are outlined: insufficient digital training of participants in the educational process, fragmentary implementation of the latest technologies, lack of adapted resources, and risks of reducing the emotional and artistic quality of vocal and choral training.

The basic principles for introducing innovative vocal technologies into the educational choral environment of higher education students have been developed and substantiated: the principle of pedagogical expediency, the principle of integration, the principle of individualisation, the principle of independence and self-reflection, the principle of active interaction, the principle of gradualism and consistency, and the principle of technological literacy. It has been proven that the set of developed principles forms the methodological basis for the effective integration of innovative vocal technologies into the educational choir environment, which opens up new opportunities for the vocal and choir development of future specialists in the field of musical art. Prospects for further research in this area have been outlined.

Keywords: *vocal and choral training, innovative technologies, digital educational environment, hybrid learning, training tracks, art education, choral performance, digital platforms.*

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Упродовж останнього десятиліття вітчизняна система освіти зазнає якісних трансформацій, зумовлених активним упровадженням новітніх технологій навчання, які сприяють переходу від репродуктивних до продуктивних методів і форм навчальної діяльності.

Оновлення змісту мистецької освіти в умовах цифровізації суспільства потребує переосмислення традиційних підходів до вокально-хорової підготовки майбутніх фахівців. Хоча традиційні методи навчання вокалу та хорового співу залишаються дієвими, сучасні технології відкривають нові можливості для вдосконалення освітнього процесу. Зокрема, вони розширюють спектр засобів впливу на розвиток навичок вокального дихання, звукоутворення, інтонування, дикції, артикуляції, творчого мислення тощо.

Попри вагомий педагогічний потенціал, інноваційні вокальні технології впроваджуються у мистецьких закладах вищої освіти переважно фрагментарно, без чітко окресленої методичної основи. Найчастіше цифрові рішення обмежуються використанням допоміжних засобів, таких як відео- та аудіо-матеріали, мультимедійні презентації, без врахування сучасних інтерактивних форм взаємодії між викладачем і здобувачем освіти, а також ефективних засобів організації самостійної роботи.

Актуальною проблемою постає відсутність системно обґрунтованих методичних засад, які б забезпечували цілеспрямоване та педагогічно виважене впровадження інноваційних вокальних технологій у хорове освітнє середовище. Унаслідок цього спостерігається суперечність між сучасними вимогами до мистецької освіти та традиційними підходами до формування вокально-хорових навичок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впровадження інноваційних технологій у педагогічну освіту є предметом ґрунтовного аналізу численних наукових досліджень українських та зарубіжних учених.

У сучасному науковому дискурсі активно розглядаються питання інформаційно-цифрової підтримки наукових досліджень і освітніх процесів у галузі педагогічних наук (В. Биков, М. Лещенко, О. Спірін, Я. Топольник, Н. Хміль та інші). При цьому понятійний апарат сучасної науки збагачується новими термінами – «цифрова наука», «цифрова педагогіка», «цифрова освіта», «інтерактивні технології», «цифрові ресурси», що у своїй сукупності відображає глобальні трансформації у сфері освіти. Водночас питання застосування цифрових технологій у вокально-хоровій підготовці здобувачів освіти залишається недостатньо дослідженим, що потребує подальшого наукового вивчення у цій специфічній галузі мистецької педагогіки.

Важливими в цьому контексті є наукові праці В. Бондаря, Л. Гаврілової, С. Гончаренка, В. Лабунця, Ю. Локаревої, О. Падалки, О. Пехоти, З. Софроній, С. Сисоєвої, О. Чурікової-Кушнір та інші, в яких висвітлено інтегративні підходи до мистецької освіти, розкрито роль інновацій у формуванні професійної компетентності здобувачів, а також окреслено педагогічні засади розвитку музичних здібностей у цифровому середовищі.

Дослідники наголошують, що використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці здобувачів вищої освіти сприяє підвищенню ефективності навчального процесу [15, с. 208]. Це, зокрема, дає змогу враховувати індивідуальні особливості здобувачів під час виконання творчих завдань, розширює доступ до професійних матеріалів і сприяє розвитку цифрових та виконавських навичок (зокрема вокального виконання, ансамблевої взаємодії та інтерпретації хорових творів) майбутніх фахівців.

Серед ключових напрямів наукового аналізу відзначається увага до необхідності комплексного оновлення змісту й методів музичної освіти в умовах цифрової трансформації. Феномен інноваційних вокальних технологій розглядається не лише як

сукупність технічних засобів, а як вагомий чинник оновлення змісту мистецької освіти.

Разом із тим більшість досліджень розглядають впровадження цифрових інструментів у вокальну практику фрагментарно, зосереджуючись переважно на загальноосвітньому рівні або на загальних аспектах педагогіки (Я. Кириленко, Л. Ороновська, Лан Сун, Б. Кишакевич, С. Кишакевич, Г. Стець, А. Шакаляр, С. Гюрел, Чен Лонглонг, Лой Чі Луен та інші). Відсутність цілісних методичних підходів до використання інноваційних вокальних технологій саме у хоровому середовищі мистецької освіти свідчить про необхідність подальших досліджень у цьому напрямку.

Метою статті є дослідження можливостей застосування інноваційних вокальних технологій і цифрових засобів навчання в освітньому хоровому середовищі та аналіз їх впливу на якість вокально-хорової підготовки здобувачів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. У контексті цифровізації освітнього простору все більш актуальним стає пошук нових підходів і методів організації вокально-хорової підготовки майбутніх фахівців мистецького профілю. Традиційна методика, що базується на індивідуальному (сольний спів) та колективному (хоровому) виконанні, сьогодні доповнюється інноваційними формами, серед яких чільне місце посідають цифрові й мультимедійні технології.

Одним із найперспективніших напрямів модернізації вокально-хорової підготовки студентів в умовах цифровізації є впровадження гібридних форм роботи. У контексті досліджуваної проблеми дане поняття трактуємо як педагогічну модель, що поєднує традиційне навчання з дистанційними та цифровими інструментами, які підтримують, доповнюють, оптимізують і розширюють освітній процес.

Гібридні форми роботи у вокально-хоровій підготовці здобувачів реалізуються через поєднання різних форм навчальної діяльності, а саме: *аудиторного навчання, цифрової підтримки освітнього процесу та асинхронної самостійної діяльності*.

Аудиторне навчання реалізується через традиційні форми вокально-хорової підготовки: індивідуальні, ансамблеві, хорові заняття, а також засвоєння диригентської техніки й основ сценічної взаємодії.

Цифрова підтримка освітнього процесу передбачає використання спеціального програмного забезпечення для візуального аналізу вокального звуку (SingScope, Voce-Vista), платформ для онлайн-комунікації та хорової взаємодії (Flat for Education,

ChorusClass, Soundtrap), а також мобільних додатків, спрямованих на розвиток музичного слуху та ритму (*Tenuto, Toned Ear, Perfect Ear*).

Асинхронна самостійна діяльність реалізується через виконання цифрових завдань; запис вокально-хорових вправ із подальшим аналізом; перегляд навчальних матеріалів і творчих відеопроєктів; роботу з цифровими партитурами, а також участь у дистанційних формах оцінювання.

Тож комплексне використання зазначених форм навчальної діяльності забезпечує не лише більшу гнучкість освітнього процесу, а й сприяє формуванню у здобувачів цифрової музичної компетентності, навичок самоконтролю, самокорекції та самостійного опрацювання вокально-хорових творів.

Заслугує на увагу те, що серед ефективних цифрових засобів у системі вокально-хорової підготовки особливе місце посідає *тренувальний трек* – аудіо- або відеозапис хорової партії чи всього твору, адаптовані для самостійного опрацювання здобувачами. Тренувальні треки дають змогу здобувачам індивідуально працювати над точністю інтонування, ритмічною чіткістю виконання, дикцією та фразуванням. Їх створення у межах навчальних завдань передбачене як викладачем, так і концертмейстером або самими здобувачами.

Завдяки сучасним технологіям існує кілька типів тренувальних треків, які використовують залежно від конкретного завдання, а саме:

- *треки окремих хорових партій* застосовуються для виділення однієї хорової партії (наприклад, альт або тенор) із приглушеним звучанням загального хорового ансамблю, що допомагає здобувачеві зосередитися на власній партії;
- *треки з уповільненим темпом* використовують для розучування складних хорових фраз та епізодів твору, що забезпечують формування точного метро-ритмічного відчуття;
- *повноцінні хорові треки* використовують для імітації звучання хору і розвитку гармонічного слуху;
- *мінусові фонограми* використовують для забезпечення можливості сольного або ансамблевого виконання з акомпанементом.

Для створення таких тренувальних треків широко застосовують відкриті освітні ресурси та спеціалізовані платформи (ChoralTracks, ChorusClass, Soundtrap, SmartMusic). Їх використання допомагає розвитку у здобувачів навичок самоконтролю, аудіо-аналізу та самокорекції, що забезпечує ефективну самостійну підготовку до репетицій і кон-

цертних виступів, а також підтримує безперервність навчального процесу у дистанційній або змішаній формах роботи.

У світовій практиці вже накопичено успішні кейси використання інноваційних технологій у вокальній освіті. Наприклад, платформа Yousician дозволяє вокалістам отримувати зворотний зв'язок у реальному часі щодо інтонації та ритму. Програма EarMaster успішно застосовується для розвитку музичного слуху та сольфеджіо, інтегруючи теоретичні знання з практичними вокальними навичками. Ці приклади свідчать про ефективність поєднання цифрових інструментів з традиційною підготовкою, а також відкривають нові можливості для індивідуальних занять.

Окрім того, використання таких цифрових ресурсів сприяє формуванню відповідальності та мотивації здобувачів до регулярних занять, адже можливість самостійно аналізувати свої помилки та вдосконалювати власне виконання стимулює прагнення до професійного зростання. Важливим аспектом є також інтеграція колективної роботи через онлайн-платформи, що дозволяє підтримувати командний дух і ефективну взаємодію між учасниками хоро-вих колективів незалежно від їхнього фізичного розташування. Зазначене переконливо свідчить про те, що цілеспрямоване застосування тренувальних треків є не лише допоміжним цифровим інструментом, а й методично обґрунтованим елементом змішаної форми навчання. Інтеграція інноваційних технологій у вокально-хорову підготовку дозволяє зробити навчальний процес більш гнучким, доступним та інклюзивним, урахувуючи індивідуальні особливості здобувачів і створюючи умови для їхньої самореалізації.

Однак в умовах цифрового середовища змінюється і роль викладача: він усе частіше постає не лише як носій знань, а є наставником і фасилітатором навчального процесу. Такий підхід сприяє формуванню у здобувачів самостійності, навичок самоорганізації та орієнтації на безперервний професійний розвиток, що є необхідним у контексті сучасної хорової практики.

Попри значний потенціал інноваційних вокальних технологій у трансформації освітнього процесу, їхнє впровадження супроводжується низкою об'єктивних труднощів. Зокрема, актуальними залишаються питання цифрової грамотності учасників освітнього процесу, нестача адаптованих україномовних цифрових ресурсів, а також ризики зниження якості живої міжособистісної взаємодії у хоровій практиці. Ці аспекти потребують

подальшої методичної розробки та системного підходу до інтеграції цифрових інструментів у мистецьку освіту.

У цьому контексті важливим науковим і практичним завданням є розробка методичних принципів, що сприятимуть ефективній інтеграції вокальних інноваційних технологій у процес вокально-хорової підготовки здобувачів освіти.

У психолого-педагогічних джерелах *принципи* трактуються як «система вимог і положень педагогіки, дотримання яких забезпечує продуктивність навчально-виховного процесу» [3, с. 14]. Зазначимо, що концепція музичної освіти базується на системі принципів мистецького навчання, які, за узагальненням Г. Падалки, охоплюють такі положення: цілісність, культуровідповідність, естетична спрямованість, індивідуалізація та рефлексія. Ці принципи вміщують цілепокладальні орієнтири вдосконалення мистецької освіти, її змісту та методичних підходів [10, с. 149].

Таким чином, спираючись на загальнонаукові, психолого-педагогічні та мистецько-освітні підходи, доцільним є виокремлення методичних принципів інтеграції інноваційних вокальних технологій у процес вокально-хорової підготовки здобувачів освіти. До таких принципів належать: *принцип педагогічної доцільності; принцип інтегративності; принцип індивідуалізації навчання; принцип активної взаємодії; принцип самостійності та саморефлексії; принцип поступовості та системності; принцип технологічної грамотності*. Кожен із них логічно пов'язаний із попереднім і наступним, утворюючи цілісну методичну систему.

Принцип педагогічної доцільності передбачає обґрунтоване та цілеспрямоване використання цифрових технологій у вокально-хоровій підготовці. Застосування цифрових засобів має відповідати конкретним навчальним завданням, бути інтегрованим у логіку освітнього процесу та сприяти досягненню визначених результатів. Вони не є самоціллю, а слугують ефективним педагогічним інструментом, який підсилює окремі етапи навчання – зокрема, розвиток навичок аудіоаналізу, самоконтролю, інтерпретації фрагментів хорових творів. Водночас необхідно зберігати баланс між цифровими технологіями та живим музичним досвідом, адже саме емоційна взаємодія є основою хорової практики.

Принцип інтегративності полягає в органічному поєднанні інноваційних вокальних технологій із традиційними формами навчання: індивідуальними заняттями, хоровими репетиціями та ансамблевою роботою. Новітні методи доповнюють загальну струк-

туру вокально-хорової підготовки, розширюючи її можливості. Вони впроваджуються як невід'ємна частина цілісного освітнього процесу, що сприяє комплексному розвитку професійних компетентностей здобувачів.

Принцип індивідуалізації навчання передбачає застосування цифрових інструментів із урахуванням особливостей кожного здобувача: рівня підготовки, вокальних можливостей та музичного досвіду. Цифрові платформи та тренувальні треки дозволяють студентам працювати у власному темпі, повторювати складні фрагменти та обирати зручний формат занять. Це підвищує мотивацію, впевненість і сприяє ефективному розвитку індивідуальних вокальних навичок. Крім того, індивідуалізація забезпечує зворотний зв'язок і можливість коригувати навчальний процес відповідно до потреб кожного студента.

Принцип активної взаємодії спрямований на те, щоб інноваційні засоби підтримували не лише індивідуальну роботу, а й розвиток командної співпраці в хоровому колективі. Через використання онлайн-платформ, віртуальних проєктів та спільне опрацювання репертуару забезпечується активна комунікація між учасниками хору, навіть якщо вони перебувають у різних місцях. Це сприяє формуванню згуртованого творчого середовища, відповідальності та творчої взаємодії, які є важливими для високої виконавської культури.

Принцип самостійності та саморефлексії передбачає розвиток навичок самоконт-ролю, самооцінювання, аудіоаналізу виконання творів та самокорекції. Цифрові технології дають змогу записувати й аналізувати власні концертні виступи, що стимулює усвідомлене ставлення до навчання, формує внутрішню мотивацію та відповідальність за рівень виконання творів. Саморефлексія допомагає глибше усвідомити помилки у колективній та індивідуальній роботі, планувати подальший розвиток і вдосконалювати вокально-хорові навички. Особливо актуальний цей принцип у змішаному та дистанційному навчанні, де успіх студента значною мірою залежить від здатності до автономної роботи.

Принцип поступовості та системності полягає у поетапній інтеграції технологій – від базових інструментів (тренувальних треків) до складніших форм (цифрових проєктів, онлайн-колаборацій). Вокально-хорова робота вимагає послідовності і структури, що забезпечує поступове накопичення музичних знань і навичок. Цифрові ресурси мають доповнювати традиційні методи, не порушуючи їх логіку. Такий підхід

допомагає уникнути фрагментарності знань і сприяє сталому професійному зростанню.

Принцип технологічної грамотності передбачає розвиток цифрових компетентностей як здобувачів, так і викладачів. Технології повинні бути доступними і зрозумілими. Важливо навчити студентів ефективно користуватися цифровими інструментами і програмним забезпеченням, що застосовуються у вокально-хоровій підготовці. Розуміння принципів роботи платформ і критична оцінка їх функціоналу є ключовими складовими професійної компетентності майбутнього фахівця. Розвиток технологічної грамотності сприяє швидкій адаптації до нових освітніх форматів і підтримує самостійність у навчанні та творчості.

Отже, впровадження інноваційних вокальних технологій у вокально-хорову підготовку має спиратися на чітко визначені методичні принципи. Принципи педагогічної доцільності гарантує свідоме і цілеспрямоване використання цифрових засобів, що доповнюють традиційні методи навчання. Інтегративність забезпечує гармонійне поєднання технологій з різними формами освітньої діяльності, посилюючи загальний навчальний ефект. Принцип індивідуалізації дозволяє враховувати унікальні особливості кожного здобувача, створюючи сприятливі умови для розвитку їхніх вокальних та хорових здібностей. Активна взаємодія підтримує командну співпрацю в хоровій діяльності, сприяючи розвитку колективного духу навіть у цифровому форматі. Принцип самостійності та саморефлексії формує навички самоорганізації та критичного осмислення власного виконання, що є ключовими для професійного зростання. Поступовість і системність гарантують послідовний розвиток компетентностей, запобігаючи фрагментарності знань і перенавантаженню здобувачів. Принцип технологічної грамотності сприяє впевненому й усвідомленому використанню сучасних цифрових інструментів, що підвищує ефективність навчального процесу та полегшує адаптацію до змін цифрового освітнього середовища.

Сукупність цих принципів формує методичну основу для ефективної інтеграції інноваційних технологій в освітнє хорове середовище, відкриваючи нові можливості для розвитку майбутніх фахівців у галузі музичного мистецтва.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. З огляду на сказане, варто зазначити, що інноваційні вокальні технології суттєво впливають на розвиток вокально-хорової підготовки здобувачів закладів вищої освіти. Вони сприяють підвищенню якості

індивідуальної роботи, формуванню самостійності та активній участі у хоровій діяльності. Застосування цифрових інструментів робить навчальний процес більш гнучким і доступним, оскільки дозволяє займатися поза межами аудиторії. Водночас змінюється і роль викладача: він виступає не лише як джерело знань, а як наставник і фасилітатор, який підтримує студентів у розвитку навичок самоорганізації, самоконтролю та мотивації до постійного вдосконалення. Це особливо важливо у сучасній хоровій практиці, де самостійність, ініціативність і відповідальність є ключовими якостями майбутнього фахівця.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці дидактично обґрунтованих методик застосування інноваційних технологій у хоровому навчанні, створенні електронних освітніх ресурсів для вокальної практики, а також у вивченні впливу цифрових інструментів на художньо-творчу самореалізацію майбутніх фахівців.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Биков В., Спирін О., Білощинський А., Кучанський О. Відкриті цифрові системи в оцінюванні результатів науково-педагогічних досліджень. *Інформаційні технології та засоби навчання*. 2020. Випуск 75(1). С. 294–315. <https://doi.org/10.33407/itlt.v75i1.3589>
2. Бондар В. І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. Київ : Вересень, 1996. 129 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
4. Гаврілова Л. Г., Топольник Я. В. Цифрова культура, цифрова грамотність, цифрова компетентність як сучасні освітні феномени. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2017. Т. 61. Вип. 5, С. 1–14. <https://doi.org/10.33407/itlt.v61i5.1744>
5. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: методичні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
6. Кириленко Я., Ороновська Л., Лан Сун. Цифрові трансформації вокально-хорового мистецтва: досвід та нові можливості. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*, 59 (2). 2023. С. 48–54. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/59-2-7>
7. Кишакевич Б. Ю., Кишакевич, С. В., & Стець Г. В. Сучасні тенденції цифровізації музичної освіти. *Академічні візії*, (27). 2024. <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/888> (дата звернення 20.06.2025)
8. Лабунець В. М. Інноваційні технології інструментально-виконавської підготовки

- майбутнього вчителя музики: теорія та методика. Кам'янець-Подільський, 2014. 352 с.
9. Локарева Ю. Інноваційні технології вивчення музично-теоретичних дисциплін. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка*, 2022. Випуск 204. С. 192–195. URL: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/1230/1157> (дата звернення 18.11.2025)
 10. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва: (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2008. 274 с.
 11. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч. посіб. / О. М. Пехота та ін. [за ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти]. Київ : Видавництво А.С.К., 2003. 240 с
 12. Сисоева С. О. Основи педагогічної творчості: підруч. для студ. вищ. пед. навч. закл. Київ : Міленіум, 2006. 346 с.
 13. Топольник Я. В. Система інформаційно-комунікаційної підтримки наукових досліджень майбутніх магістрів і докторів філософії в галузі освіти : дис... доктора пед. наук : 13.00.10 / ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». Старобільськ, 2019. 635 с.
 14. Хміль Н. А. Теорія і практика формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: 13.00.04. Слов'янськ, 2021. 40 с.
 15. Чурікова-Кушнір О. Д., Софроній З. В. Диригентсько-хорова підготовка здобувачів закладів вищої освіти в умовах цифрової трансформації. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика: збірник наукових праць* / Гол. Редактор Г. П. Шевченко. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. Вип. 1 (111). С. 204–212 DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2025-111-1-204-212>
 16. Bykov V., Leshchenko M. Digital Humanistic Pedagogy: Relevant Problems of Scientific Research in the Field of Using ICT in Education. *Information Technologies and Learning Tools*. 2016. Vol. 53. No. 3. Pp. 1–17. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1417> (Last accessed: 18.11.2025).
 17. Chen Longlong, & Loy Chee Luen. New Trend in Online Pedagogy for College Vocal Music Education in the Digital Era. Vol 12, Issue 4, 2023. P. 923–931. URL: https://hrmars.com/papers_submitted/20091/new-trend-in-online-pedagogy-for-college-vocal-music-education-in-the-digital-era.pdf (Last accessed: 20.11.2025).
 18. Şakalar, A., & Gürel, S. Academic perspectives on the use of digital platforms and mobile applications in vocal training. *Online Journal of Music Sciences*, 9(2), 2024. P. 389–404. URL: <https://doi.org/10.31811/ojomus.1564925> (Last accessed: 18.11.2025).

REFERENCES

1. Bykov, V., Spirin, O., Biloshynskyy, A., Kuchanskyy, O. (2020). *Vidkryti cyfrovі systemy v ocinjuvanni rezul'tativ naukovo-pedagho-*

- ghichnykh doslidzhenj*. [Open digital systems in evaluating the results of scientific and pedagogical research]. Kyiv.
2. Bondar, V. I. (1996). *Dydaktyka: efektyvni tekhnologhiji navchannja studentiv*. [Didactics: effective student learning technologies]. Kyiv.
 3. Vitvycjka, S. S. *Osnovy pedagoghiky vyshhoji shkoly: Metodychnyj posibnyk dlja studentiv maghistratury*. [Fundamentals of Higher Education Pedagogy: A Methodological Guide for Master's Students]. Kyiv.
 4. Ghavrilova, L. Gh., Topoljnyk, Ja. V. (2017). *Cyfrova kuljtura, cyfrova ghratomnistj, cyfrova kompetentnistj jak suchasni osviti fenomeny*. [Digital culture, digital literacy, digital competence as modern educational phenomena]. Kyiv.
 5. Ghoncharenko, S. U. (2008). *Pedagoghichni doslidzhennja: metodychni porady molodym naukovcjam*. [Pedagogical research: methodological advice for young scientists]. Kyiv-Vinnycja.
 6. Ky'rylenko, Ya., Oronovs'ka, L., Lan, Sun (2023). *Cy'frovi transformacii vokal'no-xorovogo my'stecztva: dosvid ta novi mozhly'vosti*. [Digital transformations of vocal and choral art: experience and new opportunities]. Drohobych.
 7. Ky'shakevy'ch, B. Yu., Ky'shakevy'ch, S. V., & Stecz' G. V. (2024). *Suchasni tendencii cy'frovizacii muzy'chnoy osvity*. [Current trends in the digitalization of music education]. Lviv.
 8. Labunecj, V. M. (2014). *Innovacijni tekhnologhiji instrumentaljno-vkonavs'koji pidghotovky majbutnjogho vchytelja muzyky: teorija ta metodyka*. [Innovative technologies of instrumental and performing training of future music teachers: theory and methodology]. Kam'janecj-Podiljs'kyj.
 9. Lokarjeva, Ju. (2022). *Innovacijni tekhnologhiji vyvchennja muzychno-teoretychnykh dyscyplin*. [Innovative technologies for studying music theory disciplines]. Kropyvnyckyj.
 10. Padalka, Gh. M. (2008). *Pedagoghika mystectva: (teorija i metodyka vykladannja mystec'kykh dyscyplin)*. [Art pedagogy: (theory and methodology of teaching art disciplines)]. Kyiv.
 11. *Pidghotovka majbutnjogho vchytelja do vprovadzhennja pedagoghichnykh tekhnologhij* (2003). [Preparing future teachers for the implementation of pedagogical technologies: teaching aids]. Kyiv.
 12. Sysojeva, S. O. (2006). *Osnovy pedagoghichnoji tvorhosti: pidruch. dlja stud. vyshh. ped. navch. zakl.* [Fundamentals of pedagogical creativity]. Kyiv.
 13. Topoljnyk, Ja. V. (2009). *Systema informacijno-komunikacijnoi pidtrymky naukovykh doslidzhenj majbutnikh maghistriv i doktoriv filosofiji v ghaluzi osvity*. [Information and communication support system for scientific research of future masters and doctors of philosophy in the field of education]. Starobil's'k.
 14. Khmilj, N. A. (2021). *Teorija i praktyka formuvannja profesijnoi ghotovnosti majbutnikh uchyteliv do vykorystannja khmarnykh tekhnologhij u navchaljno-vykhovnomu procesi*. [Theory and practice of forming professional readiness of future teachers for the use of cloud technologies in the educational process]. Slov'jans'k.
 15. Churikova-Kushnir, O. D., Sofronii, Z. V. (2025). *Dyryghents'ko-khorova pidghotovka zdobuvachiv zakladiv vyshhoji osvity v umovakh cyfrovoi transformacii*. [Conducting and choral training of higher education students in the context of digital transformation]. Severodonetsk.
 16. Bykov, V., Leshchenko M. (2016). *Tsyfrova humanistychna pedahohika: aktual'ni problemy naukovykh doslidzhen' u sferi vykorystannja IKT v osviti*. [Digital Humanistic Pedagogy: Relevant Problems of Scientific Research in the Field of Using ICT in Education. Information Technologies and Learning Tools].
 17. Chen, Longlong, & Loy, Chee Luen (2023). *Nova tendentsiya v onlayn-pedahohitsi dlya vokal'noyi muzychnoy osvity v koledzhi v tsyfrovu epokhu*. [New Trend in Online Pedagogy for College Vocal Music Education in the Digital Era].
 18. Şakalar, A., & Gürel, S. (2024). *Akademichni perspektyvy vykorystannja tsyfrovyykh platform ta mobil'nykh dodatkov u vokal'niy pidhotovtsi*. [Academic perspectives on the use of digital platforms and mobile applications in vocal training].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЧУРІКОВА-КУШНІР Ольга Дмитрівна – професор, кандидат педагогічних наук, професор кафедри музики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Наукові інтереси: вокально-хорова підготовка, фахова підготовка, хорове мистецтво, цифрові технології, інноваційні методи навчання.

СОФРОНІЙ Зоя Василівна – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Наукові інтереси: фахова підготовка, інноваційні технології, музичне мистецтво, хорове виконавство.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

CHURIKOVA-KUSHNIR Olga Dmytrivna. Professor, PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), Professor at the Department of Music, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University.

Circle of scientific interests: voral and choral training, professional training, choral art, digital technologies, innovative methods of teaching art.

SOFRONII Zoia Vasylivna – Associate Professor, PhD Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Music of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University.

Circle of scientific interests: professional training, innovative technologies, musical art, choral performance.

Стаття надійшла до редакції 14.11.2025 р.